

ΑΡΘΡΟ

Του
ΜΑΝΩΛΗ ΓΡΑΦΑΚΟΥ*

Θεσμική θωράκιση απέναντι στη διαφθορά

ΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ μεθοδεύσεις στην υπόθεση Novartis ρίχνουν βαριά σκιά στην πολιτική ζωή του τόπου. Ένα παγκόσμιο επιχειρηματικό σκάνδαλο, που διερευνάται σε αρκετές χώρες και αφορά τις αθέμιτες πρακτικές της συγκεκριμένης εταιρίας για να αυξήσει τα μερίδιά της στην αγορά, έχει μετατραπεί στα χέρια της κυβέρνησης σε εργαλείο σπύλωσης κατά των πολιτικών της αντιπάλων. Η υπόθεση έχει πάρει το δρόμο της και είναι σίγουρο ότι η αλήθεια θα έρθει στο φως. Αυτό που θα έπρεπε να απασχολεί μια σοβαρή κυβέρνηση είναι πώς θα θωρακίσει θεσμικά τη χώρα απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς. Δυστυχώς η σημερινή κυβέρνηση έχει άλλες προτεραιότητες.

ΕΧΕΙ ΕΙΠΩΘΕΙ, και είναι αλήθεια, ότι το πρόβλημα της χώρας δεν είναι μόνο οικονομικό. Είναι βαθιά θεσμικό και έχει στον πυρήνα του τη ρήξη εμπιστοσύνης των πολιτών με το πολιτικό σύστημα. Για δεκαετίες η κοινή γνώμη δηλητηριάστηκε με ψεύτικους δικασμούς μεταξύ ηθικών και ανήθικων, μεταξύ παρατάξεων που δήθεν εκπροσωπούσαν τη συστημική διαφθορά και διαπλοκή και αυτών που πρέσβευαν την ηθική υπεροχή. Επρεπε να έρθει στην εξουσία η σημερινή κυβέρνηση για να διαψευστούν όλες οι δημαγωγικές απλουστεύσεις. Οι «πολέμιοι της διαφθοράς» κατάφεραν μέσα σε τρία χρόνια να επαναφέρουν τους συνδικαλιστές στα πειθαρχικά συμβούλια, να υποβαθμίσουν τη Διαύγεια, να επαναφέρουν τους επίορκους υπαλλήλους. Αλλά και να παρέμβουν με ωμό τρόπο στο χώρο της Δικαιοσύνης, όπως αναδεικνύουν οι ίδιες οι δικαστικές ενώσεις.

Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ σε ανύποπτο χρόνο, διά του προέδρου της κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, είχε καταθέσει μια δέσμη δώδεκα προτάσεων για την πάταξη της διαφθοράς. Αφορούν το σύνολο της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και των κρατικών λειτουργιών της. Οι προτάσεις είναι προϊόν βέλτιστων διεθνών πρακτικών και αποτελούν τη βάση για μια πλατιά κοινωνική και πολιτική συμμαχία για την ενίσχυση της διαφάνειας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ η Νέα Δημοκρατία, μεταξύ άλλων, προτείνει:

● Την διασύνδεση της αποστολής και της δράσης των δημοσίων οργανισμών με συγκεκριμένους στόχους για την ενίσχυση της διαφάνειας και της ακεραιότητας. Άλλο ένα θετικό στοιχείο της δημόσιας διαδικασίας στοχοθεσίας που πρέπει να εφαρμοστεί στο Δημόσιο.

● Την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στο δημόσιο τομέα, με βάση τα διεθνή πρότυπα. Σήμερα εσωτερικός έλεγχος στο Δημόσιο δεν υπάρχει.

● Την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών με τη χρήση της τεχνολογίας, ώστε να γίνεται αυτόματα και απρόσωπα η συνεργασία πολιτών και επιχειρήσεων με κρατικούς λειτουργούς.

● Στη διαδικασία στοχοθεσίας - αξιολόγησης στο Δημόσιο, να αξιολογείται επιπρόσθετα η προσήλωση των δημοσίων στελεχών στις ηθικές αξίες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

● Την διασφάλιση της αμεροληψίας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας απόδοσης πειθαρχικών ευθυνών για τους λειτουργούς και τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης που εμπλέκονται σε υποθέσεις απάτης και διαφθοράς. Φαινόμενα διαφθοράς να τιμωρούνται παραδειγματικά.

● Την δημιουργία αποτελεσματικών εργαλείων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

● Την βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και των τεχνικών για τον έλεγχο της διαφανούς χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων βάσει των επιτυχημένων διεθνών πρακτικών.

● Την δημιουργία ευνοϊκού πλαισίου για τις εταιρίες που επιλέγουν να μη συμμετέχουν σε σχήματα απάτης και διαφθοράς και δίνουν στοιχεία στις Αρχές για τέτοιες υποθέσεις.

● Η διαφθορά στο Δημόσιο είναι υπαρκτή. Αντιμετωπίζεται με ισχυρή βούληση, σχέδιο και δράσεις. Αντιμετωπίζεται όμως και με μείωση της γραφειοκρατίας. Περισσότερα στάδια και διαδικασίες στο Δημόσιο δημιουργούν προϋποθέσεις εστιών διαφθοράς. Άρα η μείωση του κρατισμού, που πιστεύουμε και θα κάνουμε πράξη, από μόνη της μειώνει το εύρος όπου μπορεί να επεκταθεί η διαφθορά.

(*) Οικονομολόγος, Αναπληρωτής Γραμματέας Προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας, πρώην Δήμαρχος Μελισσίων.